

Bales per eliminar els nius de vespa asiàtica

El nou sistema que dispara bales amb el verí congelat permet reduir la quantitat necessària d'insecticida

L'investigador Roger Vila mentre empra la marcadora per acabar amb un dels nius de vespa velutina | ACN

Un tècnic, una marcadora i diversos vectors. Aquests són els elements bàsics que l'empresa osonenca Bionet, del grup Gepork, proposa per frenar la vespa asiàtica. El sistema se serveix d'una pistola que, des de la distància, permet injectar bales congelades amb insecticida als nius de la vespa. El responsable tècnic de Bionet (<http://www.bionet.cat>), Roger Vila, ha explicat a l'ACN els avantatges de la metodologia que estan utilitzant amb el vistiplau de l'administració. El principal benefici és la reducció de l'impacte ambiental. Si bé amb altres mètodes es necessita uns tres litres d'insecticida per acabar amb un niu, amb la marcadora en calen uns 20 mil·lilitres. A més, només és necessari un tècnic per realitzar la tasca. Això, sumat a l'estalvi en quantitat d'insecticida, suposa una reducció important del preu del tractament.

Un dels sistemes que s'està imposant en la lluita contra la vespa asiàtica és l'ús de la marcadora que injecta insecticida dins el niu. Els dos grans avantatges són molt atractius per a qualsevol factura i davant metodologies que utilitzen la perxa, una grua i diversos tècnics especialistes per poder acabar amb els nius, el sistema que utilitza Bionet proposa una reducció significativa de la quantitat d'insecticida que es fa servir, només cal un tècnic i com que se subministra a distància resulta molt menys perillós ja que evita les picades.

Quan el gel es desfà ràpidament un cop s'ha introduït al niu, l'insecticida acaba amb les vespes obreres i amb la reina. D'aquesta manera, les larves no poden sobreviure i això prova la inactivació

del niu. Els arbres preferits per les vespes solen ser els roures i les alzines.

Vila al laboratori de Bionet amb un dels nius que ha estat inactivat. Foto: ACN

Abans que l'empresa introduís el nou mètode, Bionet acabava amb els nius per injecció, és a dir, introduïa uns tres litres d'insecticida al niu per acabar amb els insectes. A part del perjudici que podia provocar en el tècnic que l'administrava per les possibles picades, l'insecticida es podia acabar dispersant pel medi ambient.

Un estudi de la UVic-UCC que permetrà avalar la metodologia

Un dels dubtes que es genera davant un nou mètode com aquest és si l'insecticida que queda al niu pot ser perjudicial per la fauna o el medi. En aquest punt és on entra la col·laboració de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya. "Moltes vegades es fan servir metodologies que es creu que funcionen, però amb aquest estudi es recolliran les dades que ho certificaran", ha explicat l'estudiant de Biologia de la UVic-UCC, Blanca Monteis.

Monteis ha explicat que si es demostra que el residu que queda dins és inofensiu, els nius es podran deixar penjats allà on són. L'estudi de Monteis determinarà exactament quin és l'impacte que provoca en la fauna que hi conviu i també en el medi. L'estudi es basarà en l'observació dels nius, però també l'estudi d'aquests dins el laboratori. L'objectiu de Monteis és acumular el màxim coneixement possible sobre la vespa. És previst que els resultats es coneguin a finals d'any.

L'investigador Roger Vila i l'estudiant de la UVic, Blanca Monteis, al laboratori de Bionet, mentre analitzen un dels nius que s'ha inactivat Foto: ACN

Aprendre a detectar un niu de vespa asiàtica

L'empresa, de la mà de l'administració, també intenta fer una feina pedagògica entre la població perquè els ciutadans coneguin les vespes i puguin alertar si detecten un niu. De fet, els nius de vespa asiàtica que s'inactiven amb el sistema de la marcadora solen ser aquells que s'anomenen nius "de segon estadi". Es tracta dels habitatges que les vespes construeixen quan el niu primari ja no els serveix perquè s'ha quedat petit per a la colònia. Els nius de segon estadi normalment se situen a uns quinze metres d'alçada, en arbres alts, en ponts, però també se n'ha detectat sota terra.

Segons el responsable de Bionet, el més interessant de tot plegat seria saber detectar els nius primaris, que es fan a alçades molt més baixes -en porxos o a les teulades- i que, per tant, són molt més accessibles i "fàcils" de retirar manualment. Vila ha explicat que si es retira els nius en aquest moment, s'evita que la colònia s'estengui i el tractament resulta molt més econòmic.

Els nius primaris es creen de març a juny. Del juny al setembre es comencen a construir els nius secundaris i és a partir del mes de setembre i octubre que les vespes consoliden aquests espais. Vila ha fet una crida a la població perquè si algú detecta un niu, tant de primer com de segon estadi, avisi a l'administració local i de seguida els aniran a desactivar.

La lluita contra la vespa asiàtica a la comarca d'Osona va portar a la companyia a desactivar una vintena de nius durant l'any passat. Les comarques més afectades per aquesta espècie invasora, però, són les comarques gironines.

Els sectors més afectats

La vespa asiàtica, que va entrar a Catalunya l'any 2012, està afectant seriosament el sector apícola del país. Les vespes necessiten menjar insectes per poder alimentar les seves larves i les abelles es converteixen en un aliment més. Des de fa temps s'estan ideant diferents sistemes per evitar que les vespes acabin amb les arnes, però la vespa de moment persisteix. Roger Vila ha explicat que un altre dels sectors on s'està veient que la vespa hi té incidència és el de la fruita. "Les secrecions dolces dels arbres fruiters també els agraden molt", ha explicat.

Una larva de vespa asiàtica. Foto: ACN